

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 25 listopada 2022 r.

Znak sprawy: DOS.dws.073.36.2022

P. K. Kurpacz - nowy o yfreni do
ufonlo'u UKK awz
+ P. H. Remoto me - kopie do woj. IV N

NR: 2648 PODPIS [signature]
WPLYNEŁO

2022.12.06

Krajowa Rada Izb Rolniczych

+ P. J. Marakuski - kopie

Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych

Dotyczy: uchwała Nr 7/2022 Krajowej Rady Izb Rolniczych z dnia 29 września 2022 r.
w sprawie przyjęcia stanowiska dotyczącego aktualnej sytuacji w rolnictwie

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na pismo z dnia 4 października 2022 r. znak: KRIR/W/1062/2022
w sprawie uchwał Krajowej Rady Izb Rolniczych Nr 7 i Nr 8 z dnia 29 września
2022 r., przekazuję informacje i wyjaśnienia odnośnie do problemów zawartych
w stanowisku wyrażonym przez Krajową Radę Izb Rolniczych w uchwale Nr 7.

1. Podjęcie przez Rząd RP natychmiastowego ustabilizowania cen nawozów.

Nawozy odgrywają istotną rolę dla bezpieczeństwa żywnościowego.
Ich produkcja i koszt w dużej mierze zależą od cen gazu ziemnego i innych
surowców nawozowych (fosforyty, sól potasowa). Po inwazji Rosji na Ukrainę
notowane rekordowe poziomy cen gazu na rynkach europejskich sprawiają,
że sytuacja przedsiębiorstw operujących na rynku chemiczno-nawozowym jest
niezwykle trudna, co w oczywisty sposób dotyczy także producentów
krajowych, takich jak Grupa Kapitałowa - Grupa Azoty czy Anwil S.A. Sytuacja
ta znalazła odzwierciedlenie w czasowych ograniczeniach produkcji nawozów

i ich zmniejszonej podaży na rynku. Ponadto istotnym czynnikiem warunkującym aktualny poziom podaży nawozów mineralnych oprócz produkcji krajowej, jest ograniczenie importu nawozów z Rosji i Białorusi w wyniku zastosowanych sankcji spowodowanych wojną na Ukrainie.

W celu wsparcia polskich rolników, którzy odczuli skutki wzrostu kosztów nawozów, spowodowanego obecnym kryzysem geopolitycznym i związanymi z nim sankcjami, Rząd RP opracował program pomocowy o wartości 836 mln euro (3,9 mld złotych) przeznaczony na wsparcie sektora rolnego w kontekście inwazji Rosji na Ukrainę. Producenci rolni, którzy złożyli wniosek o przyznanie płatności w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w 2022 r. mogli ubiegać się o pomoc na dofinansowanie zakupu nawozów mineralnych (w tym azotowych). Ewentualne, podobne wsparcie w 2023 roku będzie przedmiotem analizy oraz dalszego rozwoju sytuacji na rynku.

Dostrzegając problemy rolników związane ze wzrostem cen środków produkcji, w tym nawozów i środków ochrony roślin, w okresie od dnia 1 lutego 2022 r. do dnia 31 października 2022 r. wprowadzony został zerowy podatek VAT na nawozy, środki ochrony roślin, ziemię ogrodniczą i inne środki wspomagające produkcję rolniczą. Ustawą z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2180) okres obniżenia podatku VAT został przedłużony do dnia 31 grudnia 2022 r.

W kontekście trudnej sytuacji na rynku nawozów Komisja Europejska przedstawiła 9 listopada br. komunikat w sprawie zapewnienia dostępności i przystępności cenowej nawozów. W komunikacie przedstawiono szeroki zakres działań i wskazówek dotyczących sposobów radzenia sobie z wyzwaniami, przed którymi stoją obecnie rolnicy i przemysł UE, a także kraje rozwijające się. Sprawa ewentualnych działań wykorzystujących ramy pomocy publicznej ujętej w ww. komunikacie będzie dyskutowana m.in. na najbliższym posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa AGRIFISH w dniu 21 listopada 2022 r.

Na posiedzeniu tym nastąpi wymiana poglądów na ten temat. m.in. możliwości

wykorzystania w 2023 r. rezerwy rolnej na rzecz wsparcia rolników w związku z wysokimi kosztami produkcji.

Pomimo, że ceny nawozów mineralnych znajdują się nadal na wysokich poziomach, to odnotowane w październiku br. obniżki cen mogą być początkiem odwrócenia trendu wzrostowego i przekształcenia go w tendencję spadkową, tym bardziej że ceny gazu na europejskim rynku są w wyraźnym trendzie spadkowym. Przemawiać mogą za tym ponadto dostępne dane o polskim imporcie nawozów, które wskazują na jego ożywienie. Z analizy danych dotyczących importu nawozów mineralnych w poszczególnych miesiącach wynika, że sierpień br. był drugim miesiącem w którym import nawozów był ilościowo większy niż rok wcześniej (wcześniej większy w porównaniu z rokiem poprzednim import odnotowano w kwietniu br.). W sierpniu br. zaimportowano 328 tys. ton nawozów mineralnych, o ponad 1/3 więcej niż rok wcześniej. Można zatem przypuszczać, że sytuacja w zakresie wolumenu importu nawozów mineralnych powoli się poprawia, na co wskazuje wzrost importu, nie tylko nawozów azotowych, ale również wieloskładnikowych.

2. Wprowadzenie mechanizmów kontroli przepływu zboża z Ukrainy do Polski w celu wyeliminowania niekontrolowanego importu zbóż z Ukrainy

W Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi na bieżąco monitorowana jest sytuacja na rynku zbóż, w szczególności w kontekście wpływu agresji Rosji na Ukrainę na sytuację na tym rynku w kraju, z uwzględnieniem m.in. przepływów handlowych, warunków gospodarowania producentów zbóż i bezpieczeństwa żywnościowego.

Od I do VIII 2022 r. importowano do Polski z Ukrainy przede wszystkim kukurydzę. Jej przywóz stanowił ponad 90% przywozu zbóż ogółem z tego kierunku. W ww. okresie przywieziono jej ok. 1,1 mln ton, co stanowiło ok. 91% przywozu do Polski kukurydzy ogółem. Jednocześnie, przywóz ten był o około 1 mln ton większy od przywozu kukurydzy do kraju z Ukrainy w analogicznym okresie 2021 r.

Mając na uwadze, że w tym okresie 2022 r. wyeksportowano z Polski 2,58 mln ton kukurydzy, czyli o ponad 1,28 mln ton więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego, można stwierdzić, że przywożona do kraju kukurydza jest następnie w większości wywożona z naszego kraju przede wszystkim do innych krajów UE, ale także do krajów trzecich takich jak Wielka Brytania czy Norwegia.

Dla porównania od I do VIII 2022 r. do Polski z Ukrainy przywieziono m.in. także jedynie 38,5 tys. ton pszenicy, co stanowiło 11% przywozu pszenicy do Polski ogółem. Jednocześnie, wyeksportowano z kraju ok. 2,27 mln ton pszenicy.

Z informacji z Oddziałów Terenowych Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wynika, że przebieg skupu krajowego ziarna jest stabilny, a skupy działają na bieżąco. Brak jest sygnałów o wstrzymywaniu skupu zbóż od krajowych dostawców z powodu dostarczania ukraińskiego ziarna. Rolnicy, którzy mają możliwość magazynowania zbóż w większości planują przetrzymać płody rolne i czekać na jeszcze wyższe ceny, traktując zboża jako pewną lokatę zasobów pieniężnych w gospodarstwie rolnym. Według Powszechnego Spisu Rolnego z 2020 r. pojemność silosów zbożowych i paszowych wynosiła w gospodarstwach indywidualnych ponad 8 mln ton. Oznacza to, że rolnicy w coraz większym stopniu mogą i chcą przechowywać zboże we własnych magazynach oczekując korzystnej ceny, a nie sprzedawać je w czasie żniw, kiedy to ceny okresowo spadają z uwagi na zwiększoną podaż.

Jak podaje ELEWARR Sp. z o.o. tegoroczny skup zbóż i rzepaku przebiegał sprawnie. Wbrew powszechnym obawom dotyczącym zapełniania magazynów zbożowych ziarnem importowanym z Ukrainy, przyjmowane były wszystkie dostawy od rodzimych producentów. Obecnie Spółka skupuje kukurydzę.

Niezależnie od tego w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi monitorowane są ceny skupu zbóż i są one w regionach kraju graniczących z Ukrainą nieco niższe od średniej krajowej. Jest to sytuacja typowa dla tych regionów. Zgodnie z danymi Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w połowie października br. cena kukurydzy w województwie lubelskim była o 4% niższa od średniej krajowej, a cena pszenicy

o 8% niższa. Po wybuchu wojny i uruchomieniu korytarzy solidarnościowych nie odnotowano w ww. regionach spadków cen skupu ziarna. W tym regionie jeszcze przed wybuchem wojny na Ukrainie ceny ziarna były nieco niższe od średniej krajowej, a ma to związek m.in. ze strukturą rolnictwa (rozdrobnienie gospodarstw), odległością od portów nad Morzem Bałtyckim oraz granicy z Niemcami, przez które eksportowane jest zboże krajowej produkcji. Ceny zbóż w kraju podążają za trendami w UE oraz na świecie.

Nie ma wątpliwości, że przywóz zbóż z Ukrainy przez granicę z Polską, powoduje obciążenie infrastruktury magazynowej i transportowej, szczególnie w regionach graniczących z Ukrainą. Przedstawiciele Polski wielokrotnie poruszali ten wątek na forach UE, wnioskując do Komisji Europejskiej o wsparcie na jej rozbudowę.

Jednocześnie w związku ze znaczącym spadkiem produkcji kukurydzy w Unii Europejskiej w bieżącym sezonie, nie ma obaw, że zboże to zarówno krajowej, jak i ukraińskiej produkcji, nie znajdzie nabywców.

3. Podjęcie działań mających na celu objęcie obniżoną stawką VAT oleju opałowego do poziomu stawki VAT oleju napędowego dla producentów rolnych, którzy głównie wykorzystują olej opałowy do suszenia ziarna, jak również w celach grzewczych.

Na podstawie ustawy z dnia 13 stycznia 2022 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. poz. 196), w okresie od 1 lutego 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. obniżone zostały stawki podatku od towarów i usług (VAT) dla paliw silnikowych, takich jak: oleje napędowe, biokomponenty stanowiące samoistne paliwa, benzyny silnikowe, gaz skroplony LPG przeznaczony do napędu silników spalinowych – do wysokości 8%, dla gazu ziemnego – do wysokości 0% oraz dla energii elektrycznej i energii cieplnej – do wysokości 5%.

W celu ograniczenia kosztów pozyskiwania energii do produkcji rolnej, produkcji producenci rolni mogą ubiegać się o pomoc na zmianę nośników energii

w ramach realizowanego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej programu priorytetowego „Agroenergia”.

Program składa się z dwóch części:

- Część I. Mikroinstalacje, pompy ciepła i towarzyszące magazyny energii, w ramach której można ubiegać się o dofinansowanie następujących przedsięwzięć: instalacje fotowoltaiczne, wiatrowe i pompy ciepła o mocy zainstalowanej powyżej 10 kW i nie większej niż 50 kW, w tym także instalacje hybrydowe oraz towarzyszące magazyny energii elektrycznej;
- Część II. Biogazownie rolnicze i małe elektrownie wodne, w ramach której można ubiegać się o dofinansowanie następujących przedsięwzięć: biogazownie rolnicze wraz z towarzyszącą instalacją wytwarzania biogazu rolniczego oraz elektrownie wodne o mocy nie większej niż 500 kW wraz z towarzyszącymi magazynami energii.

4. Uwzględnienie w projekcie ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników postulatów samorządu rolniczego.

W zakresie zmian legislacyjnych informuję, że tuż po wejściu w życie przepisów ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. poz. 1155), które m.in. umożliwiły rolnikom-emerytom kontynuowanie pracy w posiadanym gospodarstwie rolnym bez zawieszenia części uzupełniającej świadczenia emerytalnego, w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi przystąpiono do kolejnego etapu prac związanego z nowelizacją ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Obecnie w trakcie procedowania jest *projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników* (nr UD450). Projekt zakłada zmianę sposobu waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych rolniczych oraz wprowadzenie mechanizmu rekompensującego opłacanie podwójnej składki na ubezpieczenie emerytalno-

rentowe z tytułu prowadzenia oprócz działalności rolniczej dodatkowo pozarolniczej działalności gospodarczej lub składki dodatkowej z tytułu prowadzenia działalności rolniczej w gospodarstwach rolnych o powierzchni powyżej 50 ha przeliczeniowych (możliwość uzyskania dodatku za opłacanie wyższych składek). Procedowane zmiany wpłyną korzystnie na wysokość świadczeń otrzymywanych przez rolników. Projekt dostępny jest pod linkiem <https://legislacja.gov.pl/projekt/12365002>.

Pozostałe przedstawione przez KRIR postulaty mogą zostać rozważone podczas ewentualnej kolejnej nowelizacji ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

5. Dokonanie korekty zmian w projekcie ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz wprowadzenie mechanizmu stworzenia warunków do produkcji biokomponentów w Polsce.

W dniu 12 sierpnia 2022 r. Rząd RP przekazał do Sejmu RP projekt ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (druk nr 2541).

Do prezentowania stanowiska Rządu RP w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Klimatu i Środowiska.

Ze względu na zgłoszone zastrzeżenia wobec zaproponowanych w projekcie rozwiązań w zakresie sposobu realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego (NCW), mające w opinii branży rolniczej negatywny wpływ na produkcję rolną, parlamentarne prace nad projektem ustawy zostały przerwane.

Podkreślenia wymaga, że Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi na każdym z etapów prac nad projektem ustawy wyrażał stanowisko o istotnym znaczeniu rynku biokomponentów dla sektora rolnego, w tym produkcji wysokobiałkowych pasz dla zwierząt. W wyniku interwencji, podjęte zostały działania związane z wypracowaniem w zakresie parametrów niezbędnych dla realizacji NCW, które powinny zapewnić wykorzystanie surowców rolnych na dotychczasowym poziomie.

6. Zwiększenie limitu pomocy na pomoc finansową na operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Prowadzone są prace nad projektem rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020. Planowane wejście w życie tego rozporządzenia to listopad 2022 r.

Projekt ten przewiduje m.in. zwiększenie wysokości kwoty pomocy w obszarach A-D, ale też zmiany niezbędne do uruchomienia nowego obszaru wsparcia – zielona energia w gospodarstwie.

Zmiana rozporządzenia dotycząca kwoty pomocy wynika ze zmiany PROW 2014–2020 w zakresie poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” – operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych”, polegającej na podwyższeniu kwoty pomocy na beneficjenta i na gospodarstwo, w określonych obszarach wsparcia. O zatwierdzeniu tej zmiany PROW 2014–2020 przez Komisję Europejską Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi informowało na stronie internetowej: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/inwestycje-w-srodki-trwale--podwyzszone-kwoty-i-stawki-wsparcia>.

7. Maksymalny dopuszczalny przez KE poziom dofinansowania II filaru przyszłej WPR z budżetu państwa.

Polska korzysta z możliwości transferu środków pomiędzy filarami już od kampanii 2014 r. – alokacja na płatności bezpośrednie jest zasilana środkami z II filaru w maksymalnej wysokości dopuszczonej przepisami UE. Dotychczas było to 25%. Od 2023 r. poziom transferu będzie zwiększony do 30%.

Należy zwrócić uwagę na pozytywne aspekty przeniesienia środków z II do I filaru WPR. W szczególności, w przypadku Polski, pozwala ono znacząco zbliżyć średni poziom płatności na hektar do średniego poziomu w Unii Europejskiej. Jest to szczególnie istotne w związku z dążeniem do wzmocnienia konkurencyjności polskich rolników na wspólnym rynku europejskim.

Niezależnie od tego, należy podkreślić generalne zalety dystrybucji pomocy w formie płatności bezpośrednich, do których można zaliczyć m.in.:

- 1) powszechność pomocy – w Polsce płatności bezpośrednie przyznawane są do ponad 14 mln ha użytków rolnych, a beneficjentami wsparcia jest około 1,26 mln gospodarstw;
- 2) zapewnienie stabilności dochodów rolników w warunkach zmieniającej się koniunktury gospodarczej;
- 3) sprzyjanie zapewnieniu bezpieczeństwa żywnościowego;
- 4) przeciwdziałanie wzrostowi cen żywności spełniającej wysokie wymagania jakościowe;
- 5) wynagradzanie za produkcję dóbr publicznych.

Ponadto, beneficjenci systemu płatności bezpośrednich mają możliwość swobodnego dysponowania środkami otrzymanymi z tego tytułu. Z badań wynika, że znaczną część tych środków rolnicy wykorzystują na bieżące wydatki związane z działalnością rolniczą oraz na modernizację gospodarstw. Możliwość realizacji dowolnych projektów inwestycyjnych daje duże szanse realizacji trafnych inwestycji, poprawiających efektywność pracy i bezpieczeństwo w gospodarstwie. W związku z tym, nie można zgodzić się z twierdzeniem, że przesunięcie środków ogranicza zakres prorozwojowych instrumentów wsparcia gospodarstw rolnych.

Od 2023 r. oba filary są objęte wspólnym procesem programowania i możliwa będzie realizacja poszczególnych celów nowej Wspólnej Polityki Rolnej przez równoważne instrumenty w każdym z filarów (m.in. środowiskowe, klimatyczne, na rzecz zmian pokoleniowych). Stwierdzić zatem należy, że zwiększona

elastyczność w zakresie przesunięć środków pomiędzy filarami jest jak najbardziej uzasadniona.

Wyższa pula środków na płatności bezpośrednie umożliwia lepsze ukierunkowanie wsparcia na małe i średnie gospodarstwa rodzinne, a także zwiększenie zachęt dla młodych rolników.

Po raz pierwszy w Planie ujęte zostały także interwencje sektorowe – w sektorze owoców i warzyw, na kwotę ponad 81 mln euro, gdzie m.in. istnieje możliwość inwestowania np. w wyposażenie techniczne oraz infrastrukturę służącą do produkcji.

Co do wyższego dofinansowania II filara informuję, że średni poziom współfinansowania ze środków krajowych dla Planu Strategicznego dla WPR na lata 2023–2027 wynosi 60% UE do 40% PL i jest wyższy od poziomu współfinansowania zastosowanego w PROW 2014–2020, który wynosi 36,6% PL do 63,4% UE.

Należy podkreślić, że kierunkowanie interwencji z Planu Strategicznego na inwestycje środowiskowe służy poprawie stanu środowiska naturalnego, istotnego dla produkcji rolniczej, oraz dostosowaniu rolnictwa do zmian klimatu. Takie działania warunkują długoterminowy rozwój rolnictwa i w żaden sposób nie zagrażają szansom rozwojowym.

Doświadczenie innych krajów, które wcześniej realizowały inwestycje „środowiskowe”, a także wyniki badań wskazują, że działania pro-klimatyczne i przywracające dobre warunki przyrodnicze, mają niezwykle pozytywny wpływ na produktywność żywności w perspektywie długoterminowej. Dlatego odbudowa zdegradowanych i nadmiernie eksploatowanych ekosystemów zapewnia stabilność i odporność naszych systemów żywnościowych.

8. Zmiana zasady naliczania przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa stawki dzierżawnej za dzierżawione grunty należące do Zasobu WRSP, aby stawka była wyliczana z ostatnich 11 kwartałów podobnie jak podatek rolny.

Czynsz dzierżawny w świetle przepisów ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 514, z późn. zm.), jest przychodem z gospodarowania mieniem.

Wysokość czynszu dzierżawnego określa się w umowie dzierżawy.

Uiszczanie czynszu dzierżawnego należy do obowiązków dzierżawcy nieruchomości rolnych.

Czynsz dzierżawny pobiera się od użytków rolnych z odniesieniem do jednostki przeliczeniowej, jaką jest hektar fizycznej powierzchni, budynków, budowli i urządzeń, obiektu stawowego typu pstrągowego, obiektu stawowego typu karpiego, plantacji wieloletnich.

Zgodnie z art. 39a ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, czynsz dzierżawny ustala się w umowie jako sumę pieniężną albo jako równowartość pieniężną odpowiedniej ilości pszenicy. Czynsz ten jest płatny za półrocze roku kalendarzowego z dołu. Należność z tytułu czynszu określonego w umowie jako równowartość pieniężną odpowiedniej ilości pszenicy ustala się na podstawie średniej krajowej ceny pszenicy w półroczu roku kalendarzowego poprzedzającym termin płatności czynszu. Średnią krajową cenę skupu pszenicy ustala się zaś na podstawie obwieszczeń Prezesa GUS, ogłaszanych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w terminie 20 dni po upływie każdego półrocza kalendarzowego.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi w drodze rozporządzenia z dnia 1 sierpnia 2016 r. w sprawie sposobu ustalania wysokości czynszu dzierżawnego w umowach dzierżawy nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 433), wyznaczył metodę ustalenia kwoty czynszu, która zależy od potencjału produkcyjnego przedmiotu dzierżawy, wartości księgowej budynków i budowli oraz charakteru możliwej do prowadzenia działalności gospodarczej.

Zatem, istotnymi czynnikami wpływającymi na wysokość czynszu dzierżawnego jest klasa gruntów i ich potencjał gospodarczy oraz środki trwałe. Czynsz dzierżawny jest wypadkową potencjału gospodarczego nieruchomości. Można

wręcz powiedzieć, że stanowi udział właściciela nieruchomości w przychodach uzyskiwanych przez dzierżawcę z przedmiotu dzierżawy. Stąd też sposób wyliczania czynszu dzierżawnego w odniesieniu do średniej ceny skupu pszenicy w danym półroczu, podawanej przez GUS, jest odpowiedni do społeczno-gospodarczego przeznaczenia prawa dzierżawy i odpowiedni do cen skupu kształtujących się na rynku. W swoich założeniach ustawodawca przyjął, że średnia cena pszenicy właśnie za dane półrocze jest wielkością, która obiektywnie odzwierciedla relacje kosztów produkcji rolniczej do zysków.

Odnosząc się do postulatu zmiany sposobu naliczania czynszu dzierżawnego, który według propozycji Krajowej Rady Izb Rolniczych powinien być naliczany według średniej ceny skupu pszenicy z 11 kwartałów, podobnie jak podatek rolny, należy wskazać, że podatek rolny nakładany na gospodarstwa rolne na podstawie ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333), jest generalnie jedyną należnością podatkową obciążającą gospodarstwa rolne. Podstawa opodatkowania w tym podatku jest uzależniona od powierzchni danej nieruchomości, a konkretnie oparta jest na umownej jednostce, którą jest hektar przeliczeniowy. Podatkowi rolnemu podlegają użytki rolne, z wyjątkiem gruntów zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza i nie ma wpływu na to dochodowość, położenie, a nawet powierzchnia gospodarstwa.

W podatku rolnym posłużono się stawkami kwotowymi, które mają złożoną strukturę i biorąc pod uwagę relację między przychodem normatywnym a rzeczywistym, stawki nabierają charakteru regresywnego. Oznacza to, że udział podatku rolnego w przychodach maleje wraz ze wzrostem faktycznego przychodu podatnika.

Z kolei czynsz dzierżawny w świetle ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa jest, jak już zostało to podkreślone powyżej, jest przychodem z gospodarowania mieniem. Przyjęcie metodologii jego obliczania, zaproponowanej przez Krajową Radę Izb Rolniczych, byłoby korzystne przy założeniu ciągłego wzrostu cen, a zatem, w razie spadku cen pszenicy w krótkim czasie i tak do podstawy czynszu liczone

byłyby wartości z okresu poprzedzającego (kilkanaście kwartałów wstecz), gdy cena pszenicy była wyższa, a więc byłoby to w takiej sytuacji niekorzystne dla dzierżawców. Wymagałoby to również zmiany założeń do statystyki prowadzonej przez GUS, tj. zbierania i przetwarzania danych co do cen pszenicy w innym ujęciu, niż na potrzeby dotychczasowe.

Postulowana zmiana podstawy naliczania czynszu musiałaby prowadzić w rezultacie do daleko idących zmian systemowych poprzez zmianę ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, w odniesieniu do przepisu art. 39a oraz przepisów rozdziału 4 Gospodarka finansowa.

W oparciu o wpływy z rozdysponowania mienia Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa budowany jest plan finansowy na rok obrachunkowy z projekcją wpływów na kolejne dwa lata.

Zmiana ustawy automatycznie pociągałaby zmianę rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 sierpnia 2016 r. w sprawie sposobu ustalania wysokości czynszu dzierżawnego w umowach dzierżawy nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, jako przepisu wykonawczego do ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa. Względy te przemawiają zatem za brakiem obecnie uzasadnienia dla przejścia na inny sposób naliczania czynszu dzierżawnego.

Należy jednak podkreślić, że Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, we współpracy z KOWR, prowadzi stały monitoring funkcjonowania przepisów ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, przepisów wykonawczych do tej ustawy oraz regulacji wewnętrznych obowiązujących w KOWR, w ramach którego, wszystkie zgłaszane przez zainteresowane podmioty, w tym w szczególności przez rolników oraz reprezentujące ich organizacje rolnicze, kwestie (a zatem również dotyczące m.in. wysokości czynszów dzierżawnych wynikających z umów dzierżawy nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa), są szczegółowo analizowane. Jeżeli zatem zaistnieje konieczność dokonania

zmian przepisów prawnych regulujących ww. obszar, podjęte zostaną odpowiednie działania w tym zakresie.

Należy przy tym podkreślić, że Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi pismem z dnia 5 kwietnia 2022 r. o znaku: DNI.mr.073.38.2022, zwrócił się do Dyrektora Generalnego KOWR w związku z występowaniem i możliwością dalszego ewentualnego występowania w przyszłości zaburzeń gospodarczych, które mogą skutkować trudnościami w kontynuowaniu prowadzonej przez kontrahentów KOWR działalności rolniczej, o bieżącą analizę sytuacji, podejmowanie adekwatnych działań oraz sygnalizowanie ewentualnych potrzeb zmian w przepisach prawa, które mogłyby zminimalizować negatywne skutki dla rolników.

W związku z tym wystąpieniem, Dyrektor Generalny KOWR pismem z dnia 28 kwietnia 2022 r. o znaku: CEN.BFK.WZN.6513.13.2022.PM.4, skierowanym do dyrektorów oddziałów terenowych KOWR, przypomniał o obowiązujących regulacjach pozwalających KOWR reagować na problemy kontrahentów ze spłatą należności KOWR.

9. Wprowadzenie dopłat do rolniczych kredytów inwestycyjnych w bankach i do oprocentowania rat za zakupione nieruchomości od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.

Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz.187, z późn. zm.), producenci rolni mogą ubiegać się o pomoc na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej oraz przetwórcy produktów rolnych mogą ubiegać się o preferencyjny kredyt na realizację inwestycji.

Kwota kredytu nie może przekroczyć:

- 1) 80% wartości nakładów inwestycyjnych i wynosić więcej niż 5 mln zł, w przypadku inwestycji realizowanych w gospodarstwie rolnym;

- 2) 70% wartości nakładów inwestycyjnych i wynosić więcej niż:
 - a) 8 mln zł w przypadku inwestycji realizowanych w dziale specjalnym produkcji rolnej,
 - b) 16 mln zł w przypadku inwestycji realizowanych w przetwórstwie produktów rolnych.

Kredyt może zostać udzielony maksymalnie na 15 lat, z okresem karencji w spłacie kredytu, liczonym od dnia zawarcia umowy kredytu do dnia spłaty pierwszej raty kapitału określonej w umowie kredytu do 2 lat.

10. Szybkie zapewnienie możliwości zakupu miazgi węglowej i węgla dla producentów szklarniowych i pod osłonami, kurników oraz innych przedsiębiorstw rolnych wykorzystujących te źródła opału.

19 października 2022 r. Polska Grupa Górnicza S.A. uruchomiła program sprzedaży miazgi energetycznych dla krajowego rolnictwa. Jest to realizacja zapowiedzi Ministra Aktywów Państwowych o skierowaniu przez PGG S.A. w trybie kryzysowym wolumenu 600 tys. ton węgla dla polskich rolników.

Program przeznaczony jest dla producentów rolnych, których źródła grzewcze zasilane są węglem kamiennym. Sprzedaży podlegać będzie miazga energetyczna o wartości opałowej 19–23 MJ/kg z kopalń Polskiej Grupy Górniczej S.A. PGG S.A., która uruchomiła specjalną stronę internetową do obsługi sprzedaży węgla dla producentów rolnych z opcją rejestracji i obsługi zgłoszeń. Na tej stronie udostępniony jest m.in. szczegółowy regulamin programu sprzedaży, a także elektroniczny system składania wniosków o zakup miazgi na potrzeby produkcji rolnej. Wymagane w procedurze zakupowej dokumenty będzie można składać również w wersji elektronicznej. Wnioski rolników rozpatrywane będą w kolejności nadchodzących zgłoszeń. Podlegać będą weryfikacji, po czym niezwłocznie PGG S.A. uruchomi proces sprzedaży opału.

Każdy z zarejestrowanych wnioskodawców otrzyma od Polskiej Grupy Górniczej S.A. ofertę zakupu z jednolitą dla wszystkich uczestników programu

ceną sprzedaży, uwzględniającą aktualne wskaźniki rynkowe, skalkulowane z wyłączeniem marż pośredników i innych kosztów wynikających z wydłużonego łańcucha dystrybucji węgla. W ofercie wyszczególnione zostaną m.in. miejsce odbioru opału, jego ilość, cena oraz parametry jakościowe węgla.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Lech Kołakowski
sekretarz stanu
/podpisano elektronicznie/

Klauzula informacyjna o zasadach przetwarzania Państwa/Pani/Pana danych osobowych dostępna jest pod adresem: www.gov.pl/rolnictwo/polityka-przetwarzania-danych-osobowych

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	2728929.9230982.5977416
Nazwa dokumentu	odpowiedź na pismo dot. uchwały nr 7 KRIR z 2022 r. (uzupełniona).pdf
Tytuł dokumentu	odpowiedź na pismo dot. uchwały nr 7 KRIR z 2022 r. (uzupełniona)
Sygnatura dokumentu	DOS.dws.073.36.2022
Data dokumentu	2022-11-25
Skrót dokumentu	E624B6AC0B620AFE625DF59119E3D6E48F0BE009
Wersja dokumentu	1.16
Data podpisu	2022-11-25 13:36:35
Podpisane przez	Lech Kołakowski; MRiRW sekretarz stanu
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego karta

EZD 3.108.84.84.

Data wydruku: 2022-11-28

Autor wydruku: Klimczuk Aleksandra (główny specjalista)

